

PYHÄJOKI

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2024

Pyhäjoen valtuustolle

SISÄLLYSLUETTELO

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	3
2. VUODEN 2023 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY	4
3. KUNNAN JOHTAMIS- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ	5
4. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI.....	5
4.1. Strategiset tavoitteet.....	5
4.2. Talousarvion valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen.....	7
4.3. Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet	7
4.3.1 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	8
4.3.2 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	9
4.3.2.1 Hallinto-, elinkeino ja perusturvapalvelut.....	9
4.3.2 Sivistyspalvelut.....	13
5. HENKILÖSTÖ	24
6. KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	26
7. TALOUDEN TASAPAINOTTAMISEN ARVIOINTI	27
8. SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	28
9. YHTEENVETO JA MUUT HAVAINNOT	29

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty kuntalain 121 §:ssä. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla, arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Pyhäjoen tarkastuslautakunnan kokoonpano on seuraava:

jäsen

Mattila Olli, puheenjohtaja
Sarpola Tuula, varapuheenjohtaja
Salminen Heikki
Sarpola Päivi
Viinamäki Kyösti

varajäsen

Rahlan-Kallio H Huong
Tiikkaja Anna-Kaisa
Saukko Tanja
Haapakoski Mika
Kallio Tenho

Lautakunnan sihteerinä on toiminut kunnan vastuullinen tilintarkastaja JHT, KHT Matti Keskitalo.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Antero Vehkala pyysi valtuustolta eroa tarkastuslautakunnan tehtävistä. Eroanomus hyväksyttiin kvant 5.2.2024 § 16 ja uudeksi tarkastuslautakunnan puheenjohtajaksi valittiin Olli Mattila.

Tarkastuslautakunta on syksyllä 2021 laatinut arviointisuunnitelman toimikausiksi 2021-2025. Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina vuonna 2024 ovat olleet kuntastrategian toteutuminen, konserniohjauksen toimivuus, kunnan ajankohtaiset asiat, sisäinen valvonta ja riskienhallinta, sivistystoimi, tekninen lautakunta sekä tytäryhteisöt: Kiinteistö Oy Hourunkoski ja Pyhäjoen Teollisuusyhtiö.

Arvioinnin suorittamiseksi tilikaudelta 2024 lautakunta on kokoontunut yhteensä seitsemän kertaa, kuullut toiminnasta vastaavia viranhaltijoita ja tutustunut mahdollisuuksien mukaan arvioitavia toimintoja koskeviin vertailutietoihin.

Kunnanhallitus on hyväksynyt tilinpäätöksen 31.3.2025. Tilinpäätös, joka sisältää toimintakertomuksen, on osaltaan ollut arviointityön perustana.

Esteellisyydet on huomioitu tarkastuslautakunnan toiminnassa.

2. VUODEN 2023 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY

Kunnanhallitus on 30.9.2024 § 256 merkinnyt hallintopalveluita, elinvoiman kehittäminen -tulosaluetta sekä konserniyhtiöille asetettujen tavoitteiden saavuttamista koskevat vastineet tiedoksi ja antanut vastineet eteenpäin tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle tiedoksi. Vuoden 2023 arviointikertomus on merkitty tiedoksi valtuustossa 16.10.2024 § 84.

Kunnanhallituksen antamassa selvityksessä on todettu mm. seuraavaa:

Elinvoiman kehittäminen -tulosalueelle esitettiin kysymys siitä, miksi ”yritys- ja kehittämistuet ja hankerahoja” sekä ”kunnan markkinointi tuleville asukkaille” koskevia tavoitteita ei ole saatu toteutettua ja mikä toteuma on ollut tilikaudelta 2023. Kunnanhallituksen mukaan tilastot laahaavat reaaliaikaa kaksi vuotta jäljessä. Kunta jakaa kaikille uusille asukkaille tervetulo- ja infopaketin.

Kysymykseen, miten jatkossa huolehditaan, että konserniyhtiöille asetetut tavoitteet saavutettaisiin tilikauden aikana, vastattiin, että kunnanhallitus ja kunnanjohtaja suorittavat konserniohjausta valtuuston hyväksymien konserniohjeiden mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan huoleen Hanhikiven Sähkönmyynti Oy:n tilanteesta konsernivalvonnan sekä myös kunnan riskienhallinnan kannalta todettiin, että Hanhikiven Sähkönmyynti Oy:n osalta emo hankkii lainopillista osaamista asianajotoimistolta.

Tarkastuslautakunta käsitteli ja merkitsi kunnanhallitukselta saadun vastineen tiedoksi kokouksessaan 31.10.2024 § 44.

3. KUNNAN JOHTAMIS- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Kuntaorganisaatioon kuuluvat valtuuston, tarkastus- ja keskusvaalilautakunnan ja kunnanhallituksen lisäksi sivistys- ja tekninen lautakunta. Pyhäjoen valtuustoon kuuluu 21 valtuutettua.

Kunnan johtamisjärjestelmään kuuluvat kunnan johtaminen, kunnanhallitus ja valtuusto. Kunnan johtamisen toiminnalliset tavoitteet määräytyvät edellä määriteltyissä kärkitoimenpiteissä sekä talouden tasapainon säilyttämisessä ja vastuullisessa johtamisessa.

Tilinpäätöskirjan mukaisesti toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan välinen kehityskeskustelu on käyty ja omistajaohjauksen tehostamisen osalta konserniohje toteutettiin. Talouden tasapainon tavoite on myös toteutunut.

4. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

4.1. Strategiset tavoitteet

Pyhäjoen kunnan toimintaa ohjaa 26.1.2022 valtuustossa hyväksytty strategia Pyhäjoella virtaa 2035. Strategisten tavoitteiden lähtökohtana on visio: ”Pyhäjoki on kasvava kansainvälinen kestävästi kehittyvä kunta, joka tarjoaa luonnonläheisyyden sekä monipuoliset hyvät elämisen ja yrittämisen mahdollisuudet”.

Strategiset päämäärät ovat vetovoimainen Pyhäjoki, hyvinvoiva Pyhäjoki ja vastuullinen Pyhäjoki.

Strategian toteutumisen seurannaksi määritettiin strategian keskeiset arviointikriteerit, jotka muodostuvat toimenpiteiden toteutumisesta, mittareiden toteutumisesta sekä tähän liittyvästä analysoinnista. Strategisten päämäärien ja tavoitteiden sekä strategisten ohjelmien toteutumisesta raportoidaan valtuustolle talousarviossa ja tilinpäätöksessä.

Talousarviossa 2024 määritetyt kärkitoimenpiteet ja painopisteet Pyhäjoella virtaa 2035 strategian pohjalta:

1. Kunnan elinvoima

Kunta:

- kehittää Kotikunta Pyhäjoki -markkinoinnin avulla lisää vetovoimaa mm. lapsiperheiden houkuttelemiseksi kuntaan
- kehittää Kansainvälinen opinpolku -hanketta, jolla edistää kansainvälistymistavoitteen saavuttamista
- tarjoaa laadukkaita tontteja kysyntää vastaavasti (monipuolinen tonttitarjonta)

- noudattaa kaavoituksessa Kasvuvoima -strategiaa
- kehittää vapaa-ajan asumista ja matkailua hyödyntämällä meren ja joen vetovoimaa
- noudattaa asuntopoliittista strategiaa, joka takaa vuokra-asuntojen saatavuuden
- varautuu ydinvoimahankkeen positiivisiin vaikutuksiin yleis- ja asemakaavoilla
- toivottaa uudet asukkaat tervetulleeksi Pyhäjoelle.

2. Puhtaan energian edistäminen Pyhäjoella -hanke.

Kunta:

- pyrkii osaltaan myötävaikuttamaan siihen, että puhtaan energian hankkeet etenevät suotuisasti
- pyrkii hyötymään hankkeen välittömistä ja välillisistä vaikutuksista
-

3. Yritystoiminnan kehittäminen

Kunta:

- vastaa Ollinmäen yrityskylän kehittämisestä ja markkinoinnista yrityksille
- hyödyntää Raahen seudun kehityksen palvelut ja hanketoiminnan tehokkaasti
- Pyhäjoen Teollisuusyhtiö osallistuu järkeviin ja kannattaviin yritystilahankkeisiin
- kehittää ja parantaa yhteistyötä kunnan ja yritysten välillä;
- huolehtii osaltaan maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksistä.

4. Kylien kehittäminen

Kunta:

- tukee kylien elinvoimaa, omatoimisuutta ja vireyttä
- toteuttaa Kasvuvoima-strategian mukaisesti yleiskaavoitusta
- saattaa loppuun Pirttikosken osayleiskaavan
- myy rakennuspaikkoja myös kyläkeskuksissa

5. Hyvät peruspalvelut

Kunta:

- huolehtii osaltaan siitä, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyö toimii hyvin
- Hoiva 2025 -hankkeella mahdollistetaan vanhuksille ja vammaisille hyvä toimintaympäristö
- huolehtii laadukkaan ja ajanmukaisen opetuksen turvaamisesta keskimääräisillä resursseilla
- vastaa osaltaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin, turvallisuuden ja terveen kehityksen edistämisestä
- ylläpitää kunnan henkilöstön työhyvinvointia ja työssä jaksamisen parantamista
- ylläpitää edellytyksiä monipuolisille hyvillä harrastuksille ja aktiiviselle toiminnalle

Strategiaan sisältyvät arviointikriteerit (alkuperäisestä strategiasta tai talousarviosta 2024), jotka ovat toteutuneet tilinpäätöksen mukaan seuraavasti:

- asukasmäärätavoite 3000, asukasmäärä vuoden 2024 lopussa oli 2967, tavoite ei toteutunut
- yritysten perustamistavoite +3, yrityksiä perustettiin 4 kpl eli tavoite toteutui
- työpaikkaomavaraisuuden tavoite 100 %, tavoitteen toteutuminen ei käy selkeästi ilmi tilinpäätöksestä 2024
- *Kelan sairastavuusindeksitavoite (ikävakioitu) 105*, tavoitteen toteutuminen ei käy selkeästi ilmi tilinpäätöksestä 2024
- kuntalaisten tyytyväisyysarviotavoite >8, tavoite ei arvioitavissa tilinpäätöksestä 2024 koko kuntaa koskien (palvelualueiden keskiarvona).
- kriisikuntamittarit, tavoitteena että yksikään kriteeri ei täyty, tavoite toteutui
- henkilöstön tyytyväisyys, tavoite 8 (asteikko 1-10), toteutui, keskiarvo 8,5

Tarkastuslautakunta edellyttää edelleen, että strategisten tavoitteiden toteumat avataan jatkossa selkeästi tilinpäätökseen. Samalla tarkastuslautakunta pyytää kunnanhallitukselta, että se avaa edellä mainittujen tavoitteiden toteutumisen arviointikertomuksen vastineessaan niiltä osin kuin tarkastuslautakunta ei ole pystynyt niitä tilinpäätökseltä toteamaan.

4.2. Talousarvion valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen

4.3. Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

Valtuusto on päättänyt talousarvion sitovuustasosta sen käsittelyn yhteydessä (merkitty sinisellä värillä).

Talousarvion valtuustotason taloudellisten tavoitteiden sitovuudeksi valtuusto on vahvistanut *hallinto-, elinkeino- ja perusturvapalveluille ja sivistyspalveluille päävastuualueen toimintakatteen sekä teknisille palveluille päävastuualueen toimintatuotot ja toimintakulut*. Kunnanhallitusta sitoo myös tuloslaskelmassa oleva vuosikate ja rahoituslaskelmassa oleva lainakannan muutos ja taseessa oleva lainamäärä. Investointien sitovuus on hankekohtaisesti nettona.

Toiminnalliset valtuustoon nähden sitovat tavoitteet on esitetty talousarviokirjassa sinisellä ja tarkastuslautakunta arvioi niitä tässä osiossa tarkemmin olennaisuusperiaatteen mukaisesti.

4.3.1 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Käyttötalouden ja tuloslaskelmaosan sitovat tasot ovat toteutuneet pääosin muutetun talousarvion mukaisena. Sitovan tason talousarviomuutokset on hyväksytty asianmukaisesti valtuustossa kokouksissa 11.12.2024 § 113 ja 26.3.2025 § 12. Merkittäviä talousarvion sitovan tason poikkeamia ei ollut.

KÄYTTÖTALOUS (ulkoiset/sisäiset)	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
HALLINTO-, ELINKENO- JA PERUSTURVAPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	867 620	194 500	1 062 120	1 086 534	-24 414
TOIMINTAKULUT	-3 576 520	-115 000	-3 691 520	-3 731 851	40 331
TOIMINTAKATE	-2 708 900	79 500	-2 629 400	-2 645 317	15 917
SIVISTYSPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	365 820	88 500	454 320	454 788	-468
TOIMINTAKULUT	-9 117 960	-491 500	-9 609 460	-9 201 383	46 711
TOIMINTAKATE	-8 752 140	-403 000	-9 155 140	-9 201 383	46 243
TEKNiset PALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	4 201 660	330 000	4 531 660	4 568 509	-36 849
TOIMINTAKULUT	-4 406 900	-9 000	-4 415 900	-4 353 011	-62 889

PYHÄJOEN KUNTA (sisäiset/ulkoiset)	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKATE	-11 689 780	-2 500	-11 692 280	-11 651 866	-40 414
VEROTULOT	10 200 000	1 200 000	11 400 000	11 406 962	-6 962
VALTIONOSUDET	4 621 610	-158 100	4 463 510	4 469 379	-5 869
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-227 000	220 000	-7 000	-5 144	-1 856
VUOSIKATE	2 904 830	1 259 400	4 164 230	4 219 331	-55 101
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 343 530		-1 343 530	-1 344 912	1 382
ARVONALENTUMISET		-101 500	-101 500	-103 676	2 176
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 343 530	-101 500	-1 445 030	-1 448 589	3 559
SATUNNAISET ERÄT		-65 000	-65 000	-64 996	-4
TILIKAUDEN TULOS	1 561 300	1 092 900	2 654 200	2 705 746	-51 546
POISTOERON MUUTOS	50 000		50 000	50 000	0
VARAUSTEN MUUTOS		-2 500 000	-2 500 000	-2 500 000	0
TILINPÄÄTÖSSIIRROT YHTEENSÄ	50 000	-2 500 000	-2 450 000	-2 450 000	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 611 300	-1 407 100	204 200	255 746	-51 546

Investointiosan sitovan tason toteumat ovat toteutuneet pääosin muutetun talousarvion mukaisena. Tarkastuslautakunta on nostanut tilinpäätökseltä merkittävimpien investointien toteumat alla olevaan taulukkoon. Merkittäviä talousarvion sitovan tason poikkeamia ei ollut.

INVESTOINTIEN TOTEUMA 2024	Talousarvio	Muutokset	TA muutoksien jälke	Toteuma	Poikkeama
900175 Hoiva 2025, ikääntyneiden asunnot					
INVESTOINTIMENOT	-3 290 000	-1 125 000	-4 415 000	-4 414 499	-501
INVESTOINTITULOT	1 106 100	49 030	1 155 130	1 155 131	-1
NETTOMENO	-2 183 900	-1 075 970	-3 259 870	-3 259 368	-502
900015 Kaavateiden valaistus					
INVESTOINTIMENOT	-105 000	7 000	-98 000	-96 258	-1 742
NETTOMENO	-105 000	7 000	-98 000	-96 258	-1 742
900149 Kaavatiet					
INVESTOINTIMENOT	-185 000	-10 000	-195 000	-194 239	-761
NETTOMENO	-185 000	-10 000	-195 000	-194 239	-761
900174 Koulualueen lähiliikuntapaikat ja pihat					
INVESTOINTIMENOT	-70 000	4 000	-66 000	-66 458	458
INVESTOINTITULOT	29 600	-30 000	29 600	29 600	0
NETTOMENO	-40 400	4 000	36 400	36 858	458
900027 Tonttimaan osto/myynti					
INVESTOINTIMENOT	-300 000	-80 000	-380 000	-375 981	-4 019
INVESTOINTITULOT	50 000	-20 000	30 000	31 133	-1 133
NETTOMENO	-250 000	-100 000	-350 000	-344 848	-5 152
INVESTOINTIMENOT	-5 600 000	274 880	-5 325 120	-5 315 828	-9 292
INVESTOINTITULOT	1 463 700	7 530	1 471 230	1 472 457	-1 227
NETTOMENO	-4 136 300	282 410	-3 853 890	-3 843 371	-10 519

Merkittäviä talousarvion sitovan tason poikkeamia ei ollut rahoitusosan toteumas-
sa.

Rahoitusosan toteutuminen	Alkuper.	Talousarvion	TA muutosten	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
	talousarvio	muutokset	jälkeen			
Rahoituksen rahavirta						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	100,0 %
Antolainasaamisten vähennykset	120 000	-40 000	80 000	81 466	1 466	1,8 %
Antolainauksen muutokset	120 000	-40 000	80 000	81 466	1 466	1,8 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1 300 000	1 300 000	1 300 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		0				
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000	-2 400 000	-1 400 000	-1 400 000	0	0,0 %
Lainakannan muutokset	1 000 000	-1 100 000	-100 000	-100 000	0	0,0 %
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-130 000	-130 000	-193 437	-63 437	48,8 %
Rahoituksen rahavirta	1 120 000	-1 270 000	-150 000	-211 971	-61 971	41,3 %

Yhteenvedo taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Valtuustoon nähden sitovat taloudelliset tavoitteet on pääosin saavutettu muutetun talousarvion mukaisesti. Valtuuston määrittämä enimmäislainamäärän tavoite 9,7 milj. euroa ei myöskään ylittynyt, joten tavoitteessa pysyttiin.

4.3.2 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

4.3.2.1 Hallinto-, elinkeino ja perusturvapalvelut

****KUNNAN JOHTAMINEN**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Vastuullinen johtaminen	Strategia - johtajasopimus - itsearviointi (khal)	Toteutetaan kerran vuodessa	Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan välinen kehityskeskustelu on käyty Tavoite on toteutunut
	Talouden toteutuma	Talouden seuranta toteutuu neljännesvuosittain	
	Omistajaohjauksen tehostaminen	Konserniohjeen toteuttaminen	Tavoite on toteutunut
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Talouden tasapainon säilyttäminen	Strategia	Yksikään ns. kriisikuntamittari ei täyty	Tavoite on toteutunut
	Talouden toteutuma	Toimintakatetavoite ei ylity	Tavoite on toteutunut

****HALLINTOPALVELUT**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Muu yleishallinto			
Yhdistysten avustaminen	Sopimusten määrä	Avustusten saaminen edellyttää sopimusta kunnan ja avustusta saavan yhdistyksen kesken siitä, mitä palveluita yhdistys suorittaa annettavaa toiminta-avustusta vastaan.	Ei toteutunut, sopimuksia ei ole kattavasti tehty.
Hyte-työ		Tavoite	Toteutuma
* Kuntajohto	TEA-viisaritulokset		
Johtamisvastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä		85	80 (tulos v. 2023)
Tavoitteet kirjataan talous- ja toimintasuunnitelmaan		100	100 (tulos v. 2023)
Kuntalaisfoorumin toimeenpano		50	0 (tulos v. 2023)
* Liikunta	TEA-viisaritulokset		
Ohjelmien käsittely luottamushenkilöhallinnossa		50	20 (tulos v. 2024)
* Kulttuuri	TEA-viisaritulokset		
Ohjelmien käsittely luottamushenkilöhallinnossa		50	0 (tulos v. 2023)
Eri kuntalaisryhmien kulttuuritoiminnan tavoitteet määritellään talous- ja toimintasuunnitelmassa		50	0 (tulos v. 2023)

****HENKILÖSTÖTOIMIKUNTA**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolojen määrä	Sairauspoissaolot < 12 sairauspäivää/htv	11,88 / 2024 11,99 / 2023
	Työtapaturmat (sairauspoissaoloihin johtaneet tapaturmat)	0	7
	Henkilöstön työtyytyväisyys	arvosana > 8	8,5 / 2024 8,4 / 2023

****TYÖLLISTÄMINEN**

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Työllisyyden lisääminen	Nuorisotyöttömyys	Nuorisotyöttömyyden vähentäminen	Tavoite ei toteutunut (alle 25 v. 31.12.2024 / 27 ja 31.12.2023 / 21)
	Työmarkkinatuen kuntapuolisuuden saajat	Työmarkkinatuen kuntapuolisuuden saajien määrän pieneneminen	Tavoite toteutui: 2024 yht. 31 hlöä (2023 yht. 61)

****ELINVOIMAN KEHITTÄMINEN**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Invest in Pyhäjoki -sijoittumispalvelujen kehittäminen, elinkeinopohjan monipuolistaminen, yrittäjyyden edistäminen	Yritystoimipaikkojen lukumäärä	+ 1	ei tilastotietoa (Tilastokeskuksen data saatavilla vuodelta 2023)
	Perustetut yritykset (netto)	+ 3 uutta yritystä	Toteutui (+4)
	Luovutetut teollisuustontit	+ 2	toteutui osittain +1
	Työllisen työvoiman määrä	+ 1 kpl	ei toteutunut -24 (1 251 henk)
	Työpaikkojen lukumäärä	+ 10 kpl	toteutui
	Uusien yritysten huomioiminen	Lähestytään yrityksiä Tervetuloa -kirjeellä	Toteutui
	Yritystoimintaa edistävät hankkeet	Ollinmäki-strategian toimeenpano	toteutui osittain

Yritysyhteistyö	Yritystapahtumat ja -vierailut, ohjaus ja neuvonta, koulutus, yhteistyö yrittäjäjärjestön ja elinkeinoelämän vaikuttajien kanssa, seutukunnallinen yhteistyö, yrittäjättyytyväisyys	yrittäjättyytyväisyyskysely	toteutui (Raahen seudun kehityksen kyselyssä 92,3 % tyytyväinen palveluun)
Yritys- ja kehittämistuet ja hankerahat	Nouseva Rannikko-seutu, ELY-keskus, Business Finland ja muut tuet	tukimäärä pysyy samassa tai on nouseva	toteutui Kuusi (6) hanketta (nollav 2023) tuki 141 338,12 €
Kunnan markkinointi tuleville asukkailla ym.	Luovutetut okt-tontit	+ 5	ei toteutunut
Markkinointiryhmä: Kunnan elinvoimatapahtumat, uusien tapahtumien luominen, sosiaalinen media, kunnan positiivinen näkyvyys ja houkuttelevuus	Osallistutaan kunnan tapahtumiin ja niiden kehittämiseen aktiivisesti Markkinoinnin suunnittelu Ylläpidetään ja tuotetaan kuntamarkkinointimateriaalia mediaan	4 tapahtumaa, jossa aktiivisesti mukana tai järjestäjänä uusi markkinointisuunnitelma ja -toteuttamisohjelma uusien asukkaiden ilta esitteet ja ilmoitukset, mainokset	Toteutui Rakentajamessut 2024 Tiistaitorit Taiteiden yö Joulutapahtuma toteutui osittain ei toteutunut toteutui

****ASUNTO-, KAAVOITUS-JA MAAPOLITIikka**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
	Asuntojen vuokraus	Täyttöaste vähintään 90 %	Tavoite toteutui, täyttöaste 96,77 %
	Asuntopoliittisen strategian toteuttaminen	Huonokuntoisista kiinteistöistä luovutaan strategian mukaisesti	Strategian toteuttamista jatkettu
	Metsän myynti	Hoidetaan päivitetyn metsänhoitosuunnitelman mukaisesti	Tavoite toteutunut: MHY Pyhä-Kalan toimesta sopimusperusteisesti
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
	Vuokratulot / menot ja poistot	Vuokratulot kattavat menot ja poistot	Tavoite ei toteutunut.

4.3.2 Sivistyspalvelut

****SIVISTYSTOIMI/HALLINTO**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteuma
Asiakastytyväisyys	Arviointikysely opettajille	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)	8,8 / 2024 8,3 / 2023

****VARHAISKASVATUS**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteuma
Laadukas varhaiskasvatus	Arviointikysely,	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosana >8)	9,4 / 2024 8,9 / 2023
Varhaiskasvatuspalveluiden saatavuus ja vastaavuus perheiden tarpeisiin	Arviointikysely	Perheet ovat tyytyväisiä palvelun saatavuuteen (kouluarvosana >8)	9,5 / 2024 8,9 / 2023
Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyön toimivuus	Arviointikysely	Koetaan olevan hyvällä tasolla (kouluarvosana > 8)	9,6 / 2024 9 / 2023
Kansainvälisyyden huomioinen ja toiminnan moninaisuus	Arviointikysely	Koetaan toimivaksi (kouluarvosana >8)	Ei arvioitavissa
Palveluprosessien kehittäminen	Arviointikysely	Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä koetaan toimivaksi	Varhaiskasvatuspaikan hakeminen on sujuvaa, kyselyssä arvio 9,1.

Työhyvinvointi	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosana > 8)	8,7 / 2024 8,1 / 2023
Yhteiset tapahtumat		Vähintään 2 tapahtumaa	Toteutunut
Henkilöstösuunnitelma ulottuen vuoteen 2030		Laadittu vuonna 2024	Aloitettu (tavoite jatkuu vuoden 2025 tavoitteissa)
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteuma
Kustannusten hallinta	Kustannukset/ hoitopäivä	Kivitasku < 130 € Parhalahden päiväkotikoti < 76 € liikkala < 111 € Vekkula I < 63 € Vekkula II < 96 € Perhepäivähoito < 87 € Kaikki < 106 €	Kivitasku 99 € Parhalahden päiväkotikoti 85 € liikkala 143 € Vekkula I 85 € Vekkula II 116 € Perhepäivähoito 86 € Kaikki kustannukset 103 €/hoitopäivä/lapsi (kotihoidontuki vähennetty, sisältää hallinnon kulut)

****ESIOPETUS**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteuma
Laadukas opetus	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)	8,6 / 2024 8,3 / 2023
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteuma
Kustannusten hallinta	Kustannukset/oppilas	< 14 325 €	17 443 € / 2024 11 647 € / 2023

****PERUSOPETUS**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteuma
Laadukas opetus (oppiminen, kouluympäristö, toiminnan suunnittelu, toiminnan arviointi)	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)	Oppilaat 7,9/ 2024 8,5 / 2023 Huoltajat 8,6/ 2024 8,3 / 2023
Kodin ja koulun yhteistyön toimivuus	Arviointikysely	Koetaan vähintään hyväksi (kouluarvosana vähintään > 8)	Huoltajat 8,6/ 2024 8,2 / 2023
Työhyvinvointi	Arviointikysely	Koetaan vähintään hyväksi (kouluarvosana vähintään > 8)	8,7 / 2024 8,5/ 2023
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus	> 90 %	87,5%
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteuma
Kustannusten hallinta	Kustannukset/oppilas	Yppärin koulu * < 10 574 € Saaren koulu* < 13 090 € Perusopetus yht. < 12 975 €	10 586 € / 2024 9 827 € / 2023 13 196 € / 2024 12 101 € / 2023 13 689 € / 2024 12 336 € / 2023

* koulukohtaiset kustannukset ilman kuljetuskustannuksia ja koulujen muita yhteisiä kustannuksia

****LUKIOKOULUTUS**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteuma
Laadukas opetus	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)	8,9 / 2024 8,4 / 2023
Yrittäjyystoimintamallin toimivuus ja kehittyminen	Arviointikysely	Mallin koetaan olevan toimiva ja kehittyvä (kouluarvosana vähintään > 8)	8,4 / 2024 8,5 / 2023
Kansainvälistyminen	Oppilaiden osallistuminen kv. toimintaan	Vähintään puolella oppilaista kv. kontakti	Tavoite on toteutunut.
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus	> 90 %	100% (15/15)
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteuma
Kustannusten hallinta	Käyttökate/oppilas	< 16 210 €	11 140 € / 2024 15 156 € / 2023

****VAPAA SIVISTYSTYÖ**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Vaikuttavuus, resurssien hallinta	Toimintatilastot	Osallistuminen ja resursointi vuoden 2023 tasolla	Tavoite on toteutunut osittain, 1457 h / v.2024

Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Kustannusten hallinta	Kustannukset/opetustunti	< 20 €	17,30 € / 2024 22,95 € / 2023
	Kustannukset/asukas	< 10 €	8,50 € / 2024 11,20 € / 2023

****TAITEEN PERUSOPETUS**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Vaikuttavuus, resurssien hallinta	Toimintatilastot	Osallistuminen ja resursointi vuoden 2023 tasolla	Toteutunut
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Kustannusten hallinta	Kustannukset/ viikkotunti	< 1 090 €	1 056 € / 2024 1036 € / 2023
	Kustannukset/oppilas	< 1 470 €	743 € / 2024 1357 € / 2023
	Kustannukset/asukas	< 17 €	17 € / 2024 16,40 € / 2023

****KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteuma
Kirjasto- ja kulttuuritoimi tavoittaa kuntalaiset laadukkaasti. Kuntalaisten toiveita otetaan huomioon ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä	Kulttuuritoimen tapahtumia	24 tapahtumaa	54 tapahtumaa
	Kulttuuritoimen tapahtumissa kävijöitä	2 500	3 521
	Kirjaston tapahtumien ja käyttäjäkoulutuksien kävijät	2 500	2 478
Museon kehittäminen	Museonäyttelyt	1–2 uudistettua / vuosi	Toteutui
	Rakennusten kunnossapito	1–2 rakennuksessa kunnostustöitä / vuosi	Museon wc:n remontti, päärakennusten kattojen tarkistus
Kirjaston, kulttuuritoimen ja museon demokratiatapahtumat	Lukumäärä, osallistujamäärä, palaute	1 000 osallistujaa	Kirjasto- ja kulttuuritoimi osallistui Tiistai -torien järjestämiseen kesän 2024 ajan (satoja osallistujia / kerta)

Osaaminen			
Koulutuspäivät	Päivien määrä	OKM:n suosittelu- ma 6 pv/ hlö / htv	15,4
Taloudelliset tavoit- teet	Mittari	Tavoite	Toteuma
Kustannusten hal- linta	Kirjaston kustannukset/ asukas	< 93 €	90,00 € / 2024 93,60 € / 2023

****VAPAA-AIKATOIMI**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteuma
Nuorisotoimi			
Toiminnan aktiivisuus	Toimintatapah- tumaselosteet (retket, leirit, kurssit yms.) Toimintatilastot Nuorisovaltuus- ton aktiivisuus	Vähintään 10 kpl/vuosi Kerätään tilastoja uudella nuoDU -järjestelmällä nuo- riso- ja liikuntapalveluiden käyttäjien sekä nuorisotilan ja liikuntapaikkojen varaa- jien määrästä. Määrä pysyy vähintään edellisen vuoden tasolla. Nuorisovaltuuston jäsenien osallistumisaktiivisuus ko- kouksiin on 80 %	Toteutui 7 kpl AVI:n nuoDU -jär- jestelmä on tar- koitettu vain nuo- risopalveluiden dokumentointiin ja se oli käytössä. Nuorisovaltuuston aktiivisuus toteu- tui
Liikuntatoimi			
Toiminnan aktiivisuus	Ohjattujen lii- kuntaryhmien järjestäminen eri ikäryhmille Liikuntaneuvon- taan osallistu- neiden luku- määrä	Säilyy vähintään vuoden 2023 tasolla Säilyy vähintään vuoden 2023 tasolla	10 viikoit- taista/säännöl- listä ohjattua ryh- mää 11 omatoimista lii- kuntavuoroa
Osaaminen	Koulutuspäivät	2 koulutustilaisuutta vuo- dessa / htv	2 kpl
Asiakastyytyväi- syys	Sähköinen asia- kastyytyväisyys- kysely	Vähintään hyvällä tasolla (arvosana > 8)	8,6
Taloudelliset ta- voitteet			
Kustannusten hallinta	Nuorisotoimen kustannukset/ alle 29 v. asukas	< 93 €	92 €/ 2024/ asu- kas (840 alle 29 v asu- kasta) 96,70 € / 2023 (849 alle 29 v. asukasta)

4.3.3 Tekniset palvelut

****TEKNINEN HALLINTO**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Investointihankkeiden läpivienti	Työmaakokousten pöytäkirjat ja tarvittavat päätökset	KVR-hankkeiden rakennuttaminen ja valvontaa toteutetaan laadukkaasti	Toteutunut
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Investoinnit toteutetaan kustannustehokkaasti ja ammattimaisesti	Kilpailutettavien urakoiden kustannukset pysyvät hallussa	Lisä- ja muutostyökustannukset keskimäärin < 6 %	< 2 %

****LIIKENNEALUEET**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Kaavateiden kunto- taso ja käytettävyys säilyy kohtuullisella tasolla	Raportti tehdyistä peruskorjauksista	Peruskorjausten kohdentaminen tarkoituksenmukaisesti	Pormannintien, Pelto- tien ja Ruukintien päälystämisen. Hi- dastetöyssyjä raken- nutettu
Kunnossapitosopi- mukset laadittu tule- ville kausille	Sopimukset voi- massa talvelle 2024- 2025	Urakoitsijoiden ja muiden työsuorit- tajien vastuut ja kustannustaso ovat tiedossa	Sopimukset ovat voimassa 2024- 31.05.2027. Routa-palvelu otettu käyttöön.
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Kaavateiden kustan- nus taso pysyy hallin- nassa	Toteutuma/km	Kustannukset ja poisto jäävät alle 16.500 €/km	Ei toteutunut, kus- tannukset olivat n. 17.400 €/km

****KIINTEISTÖT**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Uusi kiinteistönhoitojärjestelmä on aktiivikäytössä	Huoltokalenteri ja palvelupyynnöt toimivat BEM:in kautta	Kiinteistöjen huolto on järjestelmällistä ja vikailmoitukset ja palvelupyynnöt tulevat sen kautta	BEM on käytössä ja asiakkaat hallitsevat palvelupyyntöjen lähettämisen sen kautta
Laadukkaat kiinteistönhoitopalvelut	Asiakastyytyväisyyskyselystä saadut palautteet	Kyselyyn osallistuneista tyytyväisiä > 80 %	Tulos jää jonkin verran alle tavoitteen
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Tulosalueen toimintamenot pysyvät budjetissa	Toimintamenot (sisäiset ja ulkoiset)	< - 2.575.000 €	Toteutui 2.561.134 €

****RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Laadukkaat ja asiakasystävälliset palvelut	Lupien käsittelyaika	Lupakäsittely 2 viikon sisällä siitä, kun kaikki vaaditut asiakaspaperit on jätetty kuntaan nähtävilläpitoajat huomioiden	100 %
Rakennusvalvonnan luvat käsitellään Lupapistein kautta	Sähköisten hakemusten ja päätösten suhde kaikkiin.	Kaikki (100 %) lupahakemukset sähköisinä. Lupapäätösten käsittelyn painopistettä siirretään enemmän Lupapisteeseen	100 %
Rakennus- ja ympäristölupien hinnoittelun uudistus.	Lupakohtaisten keskihintojen vertailu aiempiin vuosiin.	Säilyttää vähintään 2023 taso ja kilpailukykyiset hinnat naapurikuntiin verrattuna.	100 %
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Toiminnan supistuksessa talouden hallinta	Toimintakate (sisäiset ja ulkoiset)	Toimintakate enintään -180.000 €	Toimintakate -10.750 €

****PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Puistot			
Ympäristön viihtyisyys	Kuntalaiskysely	Kyselyyn osallistuneista tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä > 70 %	Kyselyn menetelmästä johtuen lasketaan tyytyväisyys: 3,3/5,0 = 66 %
Liikuntapaikat			
Lähiliikuntapaikan ylläpito on organisoitu	Huolletaan tarpeen mukaisesti	Polkujen, suorituspaikkojen ja areenoiden huolto toimii suunnitelmallisesti	Toteutunut
Urheilukentän tekonurmen hoito on järjestelmällistä		Kentän hoito on huoltokalenterissa.	Vuosittainen huolto sovittu, kesän aikana omana työnä
Penkereet ja reitit			
Virkistysreitit palvelevat käyttäjiä	Käyttäjäpalautteiden määrä ja laatu	Retkeilyreittien ja pengerteiden käytettävyys pysyy hyvällä tasolla	Käytettävyys on ollut tyydyttävä, jokin verran puutteita maasto-osuuksilla

****LÄMPÖLAITOS**

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Laitoksen ylläpito on resursoitu ja suunnitelmallista	Suunnitelma tehty ja resurssit käytössä	Varmistaa laitoksen häiriötön toiminta	Nimetty kiinteistönhoitaja. Huoltosopimus varavoimalle voimassa.
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Taloustilanne saadaan vakiinnutettua	Tilikauden tulos	Tilikauden tulos (ilman laskennallisia eriä) > -42.000 €	-118.884 €

Yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin. Tarkastuslautakunta pyytää vastineet edellä mainituista punaisella laatikolla merkatuista tavoitteista, jotka eivät ole toteutuneet.

5. HENKILÖSTÖ

Tilinpäätöksen mukaan:

Pyhäjoen kunnan palveluksessa oli vuoden lopussa 135 (135 työntekijää). Sotesiirron myötä henkilöstöä siirtyi 1.1.2023 Pohteelle 4 ja PPE-Köökki Oy:lle 29 henkilöä.

Henkilöstömäärä osastoittain 31.12. vuosina 2020-2024

Toimintayksikkö	Vakituiset					Määräaikaiset				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Halli- ja elink.	13	14	13	10	12	2	2	0	2	1
Sivistys	84	85	85	84	80	35	31	24	24	28
Tekninen	35	34	35	13	11	1	7	3	1	2
Yhteensä	132	133	133	107	103	38	40	27	27	31

Henkilöstötoimikunta on neuvotellut yhdessä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa mm. järjestelyvaraerien jakamisesta, hyväksynyt päivitettyjä henkilöstöön liittyviä ohjeistuksia ja suunnitelmia.

Henkilöstöön liittyviä suunnitelmia ja ohjeistuksia on laadittu ja päivitetty vuoden 2024 aikana seuraavasti:

- tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- henkilöstöopas
- poissaolo-ohje
- ohjeistus lääkärissäkäyntejä varten
- vaara-, uhka- ja läheltä piti tilanteiden ilmoituskanava Kunta-akkunaan
- varhaisen tuen malli
- henkilökohtaiset lisät- lomake ja periaatteet
- työpaikkaohjaajan korvaus
- liukuva työaika - ohjeistus ja sopimuslomake
- liikunta työaikana ohjeistus
- henkilökohtaisen työsuorituksen arviointilomake

Sairaspoissaolojen toteuma on 1570 pv, 11,88 / htv (v. 2023 n. 11,99 / htv, v. 2022 21,38/ htv), joten tavoite on numeeriselta osalta toteutunut.

Työterveydenhuollon palvelut ostetaan Suomen Terveystalo Oy:ltä. Kuntatyönantaja on järjestänyt lakisääteisten palvelujen lisäksi työntekijöilleen sairaanhoitopalvelut työterveyshuoltona. Sairaanhoitopalvelut on sisällytetty vuosittain vahvistettavaan työterveydenhuollon toimintasuunnitelmaan, jolloin niihin on mahdollista hakea Kelan korvausta.

Kertomusvuoden aikana työnantaja on kannustanut henkilöstöä liikunta- ja kulttuuriharrastuksiin mm. Smartum liikunta- ja kulttuurieduin sekä tarjonnut pyöräedun osana työntekijän palkkaa. Työsuhdepyörä on tarkoitettu työntekijän vapaaseen henkilökohtaiseen käyttöön työ- ja vapaa-ajalla.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolojen määrä	Sairauspoissaolot < 12 sairauspäivää/htv	11,88 / 2024 11,99 / 2023
	Työtapaturmat (sairauspoissaoloihin johtaneet tapaturmat)	0	7
	Henkilöstön työtyytyväisyys	arvosana > 8	8,5 / 2024 8,4 / 2023

Kunnan työntekijöiden työtyytyväisyys on toteutunut hyvällä tasolla ja sairauspoissaolot ovat olleet edellisvuoden tasolla. Henkilöstölle asetetut taulukossa esitetyt toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet lukuun ottamatta työtapaturmien määrää.

6. KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Valtuusto hyväksyi joulukuussa 2017 konserniohjeen. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut hallintosäännössä määrättyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä (KuntaL 48 §).

Vuoden 2024 talousarviossa on asetettu konsernin tytäryhteisöille toimintaa ja taloutta koskevia tavoitteita, joiden toteutumista konsernijohto seuraa.

Konsernin osalta tarkastuslautakunnan painopistealueena on ollut Kiinteistö Oy Hourunkoski ja Pyhäjoen Teollisuusyhtiö.

Kiinteistö Oy Hourunkoski

Kunnan tilinpäätöskirjan konserniosion mukaisesti alla ovat valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, jotka eivät täyttyneet:

- Yhtiö hankkii tarvittaessa kohtuuhintaisia asunto-osakkeita harjoittaakseen vuokrausliiketoimintaa.
- Asuntojen vuokratuotoilla katetaan kaikki yhtiölle aiheutuvat käyttötalous- ja pääomakulut.
- Normaali vuokrataso ja hyvä asuntojen käyttöaste.
- Kunta voi tukea investointeja omavelkaisilla takauksilla.

Yhtiön toimialana on omistaa tai vuokraoikeuden nojalla hallita kiinteistöjä ja omistaa niille rakennettavia asuintaloja. Yhtiön toimitusjohtaja oli 31.12.2024 saakka Helena Widnäs, hallitus valitsi uudeksi kokoaikaiseksi toimitusjohtajaksi Outi Viirelän 1.1.2025 alkaen.

Kaikki yhtiön asuintalot ovat vuokrataloja. Yhtiöllä on tällä hetkellä 92 vuokra-asuntoa. Yhtiöllä on tärkeä asema vuokra-asuntokannan ylläpitäjänä. Yhtiön vuokra-asuntojen käyttöaste laski vuoden 2024 aikana 78,3 %:iin, se oli vuonna 2023 86 %.

Tarkastuslautakunta pyytää konserniohjaukselta vastinetta siihen, miten Hourunkosken tavoitteiden asetantaa ja seurantaan tullaan toteuttamaan ja seuraamaan kuluvalle tilikaudella, jotta valtuuston asettamat tavoitteet saavutettaisiin jatkossa.

Pyhäjoen Teollisuusyhtiö

Kunnan tilinpäätöskirjan konserniosion mukaisesti alla ovat yhtiötä koskevat valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

- Yhtiö varautuu käynnistämään neuvottelut toimitilojen hankkimiseksi yrityksen käyttöön.
- Teollisten toimitilojen rakentaminen tapahtuu valtatie 8:n varrelle kaavoitettuun Ollinmäen yrityskylään.
- Muut toimitilahankkeet tarkastellaan tapauskohtaisesti.
- Kunta voi tukea investointeja omavelkaisilla takauksilla/lainoituksella.

Yhtiön toimialana on toimitilojen hankkiminen yritysten käyttöön lunastettavaksi tai vuokrasopimuksin hallittavaksi.

Vuonna 2024 Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy:n toiminta keskittyi taloudellisiin järjestelyihin, joilla varmistetaan yhtiön tulevaisuuden toimintaedellytykset.

Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy omistaa Kiinteistö Oy Energy Towerin osakkeista 33,33 %. Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Pyhäjoen kunnan Pohjankylässä sijaitsevaa Koivuväylä 2 -nimistä kiinteistöä. Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy on sitoutunut omalta osaltaan konvertoimaan kiinteistöyhtiölle antamansa velkakirjaluotot vaihteittain oman pääoman ehtoiksi luotoiksi. Pääomitus käynnistyi kuluneella tilikaudella ja pääomituksen käytännön toteutus jatkuu tulevien tilikausien aikana.

Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy omistaa Kielosaari Kiinteistöt Oy:n osakkeista 24,7 %. Yhtiön toimialana on vuokrasopimuksella hallita Pyhäjoen kunnan omistamaa määrää kiinteistöstä 625-405-43-0 sekä määrälalla sijaitsevia rakennuksia.

Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy allekirjoitti 24.8.2021 Pyhäjoen kunnan kanssa maanvuokrasopimuksen Lehtola -nimisestä tilasta Pyhäjokitalon rakentamista varten. Pyhäjokitalon merkittävimmän vuokralaisen, Fennovoima Oy:n vetäytyttyä hankkeesta ei yhtiöllä ollut edellytyksiä käynnistää suunniteltua Pyhäjokitalo -rakennushanketta.

Pyhäjoen kunnanhallitus päätti kokouksessaan 17.10.2022, että maanvuokrasopimuksen mukaista vuokranmaksuvelvoitetta ei laiteta täytäntöön toistaiseksi ja että maanvuokrasopimuksessa olevaa rakentamisvelvoite ei toistaiseksi ole voimassa.

Tilikauden aikana ei tullut esille uusia toimitilahankkeita. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Tapani Tuominen. Tilikauden tappio oli 23.475 euroa.

7. TALOUDEN TASAPAINOTTAMISEN ARVIOINTI

Kuntalain 110 § mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee päättää

taloussuunnitelmassa yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämää edellä mainittuna ajanjaksona katetaan. Tarkastuslautakunnan yksi lakisääteisistä tehtävistä on arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu tunnuslukujen ja niiden raja-arvojen osalta. Uusia raja-arvoja on sovellettu ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.

Arviointimenettely voidaan käynnistää,

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa,
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneeltä vuonna vähintään 500 euroa tai
- jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot:

1) kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;

2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;

3) asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;

4) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Pyhäjoen kunnan osalta kuntalain 118 §:n mukainen arviointimenettely ei ole ajankohtainen / edellä mainitut kriteerit eivät täyty.

8. SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Kunnan tilinpäätöskirjalla on annettu selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä alla olevasti.

Kunnanhallitus on hyväksynyt kokouksessaan 26.11.2018 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen, joka täydentää valtuuston 27.8.2014 hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita Pyhäjoen kunnassa.

Kunnan organisaatiossa ei ole kunnanjohtajan alaisuudessa toimivaa sisäisen tarkastuksen yksikköä. Yleinen vastuu kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta on kunnanhallituksella ja kunnanjohtajalla.

Kunnan hallinnon ja toiminnan organisointia koskevat ohjeet ja määräykset on koottu hallintosääntöön, minkä lisäksi on voimassa luottamushenkilöiden palkkiosääntö, konserniohje ja sisäisen valvonnan ohje.

Helmikuussa 2024 hyväksytty hallintosääntö määrittelee toimivallan käytön ja delegointimenettelyn.

Kunnan toiminta on hallintosäännöllä organisoitu vastuualueittain.

Hallintosäännön 1 luku käsittelee kunnan johtamista ja 10 luku taloudenhoitoa, 11 luku ulkoista valvontaa ja 12 luku sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Johtamisen välineinä toimivat valtuuston hyväksymä talousarvio ja kunnanhallituksen täytäntöönpano-ohjeet. Talouden seuranta suorittavat palvelualueitten johtajat, tulosyksiköiden vastuuhenkilöt ja toimielimet talousarvion toteutumavertailujen avulla.

Hallintopäätöksiin ulottuvaa seuranta tapahtuu mm. kunnanhallituksen nimämien edustajien ja kunnanjohtajan toimielinten kokouksiin osallistumisen kautta sekä tarkkailemalla kokouspöytäkirjoja ja muistioita.

Aikaisemmin suoritetussa riskikartoituksessa erääksi huomiota vaativaksi asiaksi todettiin se, että henkilöorganisaation ohuudesta johtuva riski on olemassa, kun avainhenkilöstöä vaihtuu tai tulee pitkiä poissaolojaksoja. Riski kohdistuu erityisesti osaamiseen ja henkilöstön riittävyyteen. Varahenkilöperehdyttämiseen tulisi panostaa ja eduksi olisi, että sopimusperusteista yhteistyötä voisi olla kuntien välillä nykyistä enemmän.

Samanlaiset taloushallinnon ohjelmistot ja tietojärjestelmät vähentäisivät myös riskiä.

Kunnanhallitus arvioi sisäisen valvonnan osalta, että erityistä raportoitavaa ei toimintakertomuksen lisäksi ole säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisesta; tavoitteiden toteutumisesta, varojen käytön valvonnasta, tuloksellisuuden arvioinnista; riskienhallinnan järjestämisestä; omaisuuden hankinnasta, luovutuksesta ja hoidon valvonnasta; sopimustoiminnasta.

9. YHTEENVETO JA MUUT HAVAINNOT

Vuosikatetta kertyi 4,2 miljoonaa euroa ja se riitti kattamaan tilikauden investoinnit sekä lainan lyhennykset. Tilikauden tulokseksi muodostui 2,7 miljoonaa euroa, ja se antoi mahdollisuuden tehdä 2,5 miljoonan euron investointivarauksen Kunnantalo 2027 -hankkeen toteuttamiseen, minkä jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 0,3 miljoonaa euroa. Kunnan taseasema on myös vahva omavaraisuusasteen ollessa 75,6 %.

Tarkastuslautakunta arvioi, että kokonaisuutena valtuuston asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on saavutettu riittävässä määrin.

Tarkastuslautakunta esittää edelleen huolensa koskien Hanhikiven Sähkönmyynti Oy:n tulevaisuutta ja siihen liittyviä kunnan takausvastuita, jotka on esitetty kunnan tilinpäätöksen liitetietojen vastuuosiossa. Tarkastuslautakunta korostaa konsernivalvonnan tärkeyttä kyseisessä tilanteessa ja esittää kunnanhallitukselle myös

kysymyksen siitä, kuinka Hanhikiven tilannetta tullaan jatkossa edelleen seuraamaan konsernivalvonnan sekä myös kunnan riskienhallinnan kannalta ja niitä koskevien ohjeistuksien puitteissa?

Tilintarkastaja on antanut 20.5.2025 tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2024.

Tilintarkastaja esittää tilintarkastuskertomuksessaan tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueen johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2024 huomioiden seuraavan tilintarkastuskertomuksessa esitetyn ehdollisen lausuman:

"Kunnan tilinpäätökseen sisältyy yhteensä 3 miljoonaa euroa investointivarausta, jolla ei ole enää vastaavaa käyttötarkoitusta. Kunnanhallitus on 5.5.2025 § 121 tehnyt esityksen investointivaruksen uudelleenkohdentamisesta talousarvioon ja taloussuunnitelmiin hyväksytyille investoinnille. Muilta osin kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen ja ehdolliseen lausumaan koskien tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueen johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2024.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2024 valtuuston käsiteltäväksi ja esittää, että valtuusto pyytää edellä arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista hallituksen selvitykset tai kommentit niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2025 syyskauden kokouksissa, ja että ne toimitettaisiin tarkastuslautakunnalle lokakuun 2025 loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta esittää lämpimät kiitoksensa kunnan henkilökunnalle kunnan asukkaiden hyväksi tehdystä työstä!

Pyhäjoella 22. toukokuuta 2025

Olli Mattila
puheenjohtaja

Tuula Sarpola

Päivi Sarpola

Kyösti Viinamäki

Heikki Salminen